

Cuprins

Cuvânt înainte.....	5
Capitolul I. Aspecte introductive.....	7
Secțiunea I Dreptul penal ca ramură de drept.....	7
§1. Definiție.....	7
§2. Funcțiile dreptului penal.....	8
§3. Caracterele dreptului penal.....	9
§4. Sistemul de drept penal actual.....	10
§5. Evoluția dreptului penal.....	11
§6. Știința dreptului penal.....	13
Secțiunea a II-a. Principiile dreptului penal.....	15
§1. Incriminarea în dreptul penal. Principii adresabile în principal legiuitorului.....	16
§1.1. Teorii privind criteriile de incriminare.....	16
§1.1.1. Principiul vătămării.....	16
§1.1.2. Teoria bunurilor juridice.....	18
§1.1.3. Teoria analizei economice a dreptului.....	19
§1.2. Principii de limitare a incriminării.....	20
§1.2.1. Principiul conferirii competențelor.....	21
§1.2.2. Principiul proporționalității și regula ultima ratio.....	22
§1.2.3. Principiul subsidiarității.....	24
§1.2.4. Principiul funcționalității.....	24
§1.2.5. Principiul controlului judiciar al procesului legislativ.....	25
§2. Principii fundamentale în elaborarea și aplicarea normelor penale.....	26
§2.1. Principiul legalității incriminării și sancțiunilor.....	27
§2.2. Principiul egalității în fața legii penale.....	30
§2.3. Principiul umanismului.....	32
Secțiunea a III-a. Izvoarele dreptului penal.....	33
§1. Noțiunea de izvor de drept penal.....	33
§2. Izvoare formale interne de drept penal.....	35
§2.1. Legea penală.....	35
§2.2. Jurisprudența obligatorie.....	39
§2.3. Cutuma?.....	43
§3. Izvoare formale internaționale de drept penal.....	44
§3.1. Tratatate și convenții internaționale.....	44
§3.2. Acte adoptate la nivelul Uniunii Europene.....	45
§3.3. Jurisprudența internațională.....	49
Secțiunea a IV-a. Norma juridică penală și interpretarea acesteia.....	51
§1. Noțiunea și structura normei juridice penale.....	51
§2. Clasificarea normelor juridice penale.....	53
§3. Interpretarea normelor juridice penale.....	57
§3.1. Formele interpretării.....	58

§3.2. Metodele sau procedeele de interpretare.....	59
§3.3. Limitele interpretării.....	61
Secțiunea a V-a. Raportul juridic penal.....	62
§1. Noțiune. Tipuri de raporturi juridice penale.....	62
§2. Raportul juridic penal de conformare.....	63
§2.1. Noțiune. Elementele raportului juridic penal de conformare.....	63
§2.2. Nașterea, modificarea și stingerea raportului juridic penal de conformare.....	64
§3. Raportul juridic penal de conflict.....	65
§3.1. Noțiune. Elementele raportului juridic penal de conflict.....	65
§3.2. Nașterea, modificarea și stingerea raportului juridic penal de conflict.....	66
Capitolul II. Infrațiunea și trăsăturile esențiale ale acesteia.....	68
Secțiunea I. Noțiunea de infracțiune.....	68
§1. Noțiune.....	68
§2. Definiție.....	69
Secțiunea a II-a. Trăsăturile esențiale ale infracțiunii.....	70
§1. Trăsăturile esențiale în concepția redactorilor codului penal.....	70
§2. Trăsăturile esențiale în concepția doctrinei.....	72
§3. Trăsăturile esențiale în reglementarea codului penal.....	76
Secțiunea a III-a. Fapta prevăzută de legea penală.....	77
§1. Obiectul infracțiunii.....	78
§1.1. Obiectul material și obiect juridic al infracțiunii.....	79
§1.2. Obiectul simplu și obiect complex al infracțiunii.....	81
§2. Subiecții infracțiunii.....	82
§2.1. Subiectul activ al infracțiunii.....	82
§2.2. Subiectul pasiv al infracțiunii.....	84
§3. Situația premisă.....	85
§4. Elementul material.....	86
§5. Condiții esențiale pentru existența infracțiunii.....	89
§6. Urmarea imediată.....	90
§7. Legătura de cauzalitate.....	93
Secțiunea a IV-a. Vinovăția.....	93
Subsecțiunea I. Condițiile vinovăției.....	94
§1. Factorii vinovăției.....	94
§2. Formele vinovăției.....	94
§2.1. Intenția.....	95
§2.2. Culpă.....	98
§2.3. Intenția depășită (praeterintenția).....	102
§3. Mobilul și scopul.....	103
§3.1. Mobilul.....	104
§3.2. Scopul.....	105
§4. Reguli privind incriminarea în funcție de formele vinovăției.....	106
Subsecțiunea a II-a. Imputabilitatea.....	106
§1. Condițiile imputabilității.....	107
§1.1. Posibilitatea prevederii faptei (conștiința sau factorul intelectual).....	108

§1.2. Posibilitatea de a-și determina în mod liber voința (libertatea de voință și acțiune).....	109
§2. Teoria imputării obiective.....	109
Secțiunea a V-a. Cauzele justificative	112
Subsecțiunea I. Considerații generale.....	112
§1. Cauzele care exclud infracțiunea	112
§2. Cauzele justificative.....	114
Subsecțiunea a II-a. Legitima apărare	116
§1. Noțiuni	116
§2. Condiții	116
§2.1. Condițiile atacului.....	116
§2.2. Condițiile apărării	122
§3. Legitima apărare prezumată	126
§4. Efecte.....	126
Subsecțiunea a III-a. Starea de necesitate	127
§1. Noțiuni	127
§2. Condiții	128
§2.1. Condițiile pericolului	128
§2.2. Condițiile acțiunii de salvare	132
§3. Efecte.....	136
Subsecțiunea a IV-a. Exercițarea unui drept sau îndeplinirea unei obligații	137
§1. Noțiuni	137
§2. Exercițarea unui drept.....	138
§3. Îndeplinirea unei obligații.....	141
§4. Efecte.....	145
Subsecțiunea a V-a. Consimțământul persoanei vătămate	146
§1. Noțiuni	146
§2. Condiții	147
§3. Efecte.....	150
Secțiunea a VI-a. Cauzele de neimputabilitate	150
Subsecțiunea I. Considerații generale.....	150
Subsecțiunea a II-a. Constrângerea fizică.....	151
§1. Noțiuni	151
§2. Condiții	152
§3. Efecte.....	154
Subsecțiunea a III-a. Constrângerea morală	155
§1. Noțiuni	155
§2. Condiții	155
§3. Efecte.....	158
Subsecțiunea a IV-a. Excesul neimputabil	159
§1. Noțiuni	159
§2. Excesul de apărare	159
§3. Excesul de salvare	163
§4. Efecte.....	164
Subsecțiunea a V-a. Minoritatea făptuitorului.....	164
§1. Noțiuni	164

§2. Condiții	165
§3. Efecte	166
Subsecțiunea a VI-a. Iresponsabilitatea	168
§1. Noțiuni	168
§2. Condiții	169
§3. Efecte	173
Subsecțiunea a VII-a. Intoxicația	174
§1. Noțiuni	174
§2. Condiții	175
§3. Efecte	177
Subsecțiunea a VIII-a. Eroarea	178
§1. Noțiuni	178
§2. Condiții	179
§2.1. Eroarea asupra elementelor constitutive ale infracțiunii	180
§2.2. Eroarea asupra caracterului ilicit al faptei	183
§2.3. Eroarea asupra caracterului agravat al faptei	187
§3. Efecte	188
Subsecțiunea a IX-a. Cazul fortuit	190
§1. Noțiuni	190
§2. Condiții	191
§3. Efecte	195
Secțiunea a VII-a. Clasificarea infracțiunilor	195
§1. Clasificare uniformă, bipartită sau tripartită a infracțiunilor	196
§2. Infracțiuni politice, infracțiuni militare și infracțiuni de drept comun	196
§3. Infracțiuni cu conținut unic, cu conținut alternativ și infracțiuni cu conținuturi alternative	198
§4. Infracțiuni simple și infracțiuni complexe	199
§5. Infracțiuni materiale și infracțiuni formale	200
§6. Infracțiuni cu subiect necalificat, cu subiect calificat și <i>in persona propria</i>	200
§7. Infracțiuni tipice și atipice	201
§8. Infracțiuni de pericol și infracțiuni de rezultat	202
§9. Infracțiuni intenționate, <i>praeterintenționate</i> și infracțiuni săvârșite din culpă	203
Capitolul III. Formele și variantele infracțiunii	204
Secțiunea I. Fazele de desfășurare a infracțiunii	204
§1. Perioade în desfășurarea activității infracționale	204
§2. Perioada internă	205
§3. Perioada externă	206
Secțiunea a II-a. Actele de pregătire	207
§1. Noțiuni	207
§2. Condiții	208
§3. Incriminare și sancționare	209
Secțiunea a III-a. Tentativa	211
§1. Noțiuni	211

§2. Condiții	211
§3. Clasificare	215
§4. Infrațiuni la care tentativa nu este posibilă	219
§5. Incriminare și sancționare	220
Secțiunea a IV-a. Cauzele de nepedepsire	222
§1. Considerații generale	222
§2. Desistarea	223
§2.1. Noțiune	223
§2.2. Condiții	223
§2.3. Efecte	226
§3. Împiedicarea producerii rezultatului	227
§3.1. Noțiune	227
§3.2. Condiții	227
§3.3. Efecte	230
Secțiunea a V-a. Consumarea și epuizarea infracțiunii	231
§1. Consumarea infracțiunii	231
§2. Epuizarea infracțiunii	232
Secțiunea a VI-a. Variantele infracțiunii	232
Capitolul IV. Unitatea de infracțiune	236
Secțiunea I. Unitatea de infracțiune – noțiune și clasificare	236
§1. Noțiune	236
§2. Clasificare	237
Secțiunea a II-a. Infracțiunea simplă	240
Secțiunea a III-a. Infracțiunea continuă	242
§1. Noțiune	242
§2. Clasificare	243
§3. Data comiterii infracțiunii continue. Efecte	244
Secțiunea a IV-a. Infracțiunea complexă	245
§1. Noțiune	245
§2. Clasificare	247
§3. Sancționare	248
Secțiunea a V-a. Infracțiunea de obicei	249
§1. Noțiune	249
§2. Data săvârșirii infracțiunii. Efecte	251
Secțiunea a VI-a. Infracțiunea continuată	252
§1. Noțiune	252
§2. Condiții	253
§3. Data săvârșirii infracțiunii. Efecte	258
Secțiunea a VII-a. Infracțiunea deviata	259
§1. Noțiune	259
§2. Clasificare	260
§3. Natură juridică. Efecte	261
Secțiunea a VIII-a. Infracțiunea progresivă	262
§1. Noțiune	262
§2. Efecte	265

Capitolul V. Pluralitatea de făptuitori	267
Secțiunea I. Considerații generale privind pluralitatea de făptuitori	267
§1. Noțiuni	267
§2. Condiții	268
§3. Formele pluralității de făptuitori.....	269
§3.1. Pluralitatea naturală	269
§3.2. Pluralitatea constituită.....	270
§3.3. Pluralitatea ocazională (participația penală)	271
Secțiunea a II-a. Participația penală.....	272
Subsecțiunea I. Considerații generale.....	272
§1. Noțiuni și caracterizare	272
§2. Felurile participației penale	273
§3. Natura juridică și caracteristicile participației penale	274
Subsecțiunea a II-a. Co(autoratul)	275
§1. Autorul și autoratul	275
§2. Coautoratul	276
§2.1. Noțiuni	276
§2.2. Condiții	276
§2.3. Infrațiuni la care coautoratul nu este posibil	279
Subsecțiunea a III-a. Instigarea.....	279
§1. Noțiuni	279
§2. Condiții	280
§3. Formele instigării.....	282
§4. Acte de instigare prevăzute ca infrațiuni de sine stătătoare	283
Subsecțiunea a IV-a. Complicitatea.....	284
§1. Noțiuni	284
§2. Condiții	284
§3. Felurile complicității.....	288
Subsecțiunea a V-a. Participația improprie.....	288
§1. Noțiuni	288
§2. Modalitatea intenție-culpă	290
§3. Modalitatea intenție – lipsă vinovăție	291
Subsecțiunea a VI-a. Sancționarea participației.....	292
§1. Circumstanțe personale și reale	292
§1.1. Circumstanțe personale.....	292
§1.2. Circumstanțe reale	293
§2. Sancționarea participației.....	293
§2.1. Sancționarea participației proprii.....	294
§2.2. Sancționarea participației improprie.....	294
§3. Cază de nepedepsire.....	295
 Capitolul VI. Răspunderea penală și cauzele care înlătură răspunderea penală	297
Secțiunea I. Răspunderea penală	297
§1. Noțiunea răspunderii penale. Necesitatea reglementării.....	297
§2. Principiile răspunderii penale	299
§2.1. Infrațiunea este singurul temei al răspunderii penale.....	299

§2.2. Principiul răspunderii penale personale.....	300
§2.3. Principiul inevitabilității răspunderii penale.....	300
§2.4. Principiul unicității răspunderii penale (ne bis in idem).....	300
§2.5. Principiul promptitudinii răspunderii penale.....	301
Secțiunea a II-a. Cauzele care înlătură răspunderea penală.....	302
Subsecțiunea I. Amnistia.....	303
§1. Noțiune și caracterizare.....	303
§2. Clasificare.....	304
§3. Obiectul amnistiei.....	307
§4. Efectele amnistiei.....	309
Subsecțiunea a II-a. Prescripția răspunderii penale.....	310
§1. Noțiune și caracterizare.....	310
§2. Termenele prescripției răspunderii penale.....	311
§3. Întreruperea și suspendarea cursului prescripției răspunderii penale.....	314
§3.1. Întreruperea cursului prescripției răspunderii penale. Prescripția specială.....	314
§3.2. Suspendarea cursului prescripției răspunderii penale.....	316
§4. Efectele prescripției răspunderii penale.....	317
Subsecțiunea a III-a. Lipsa sau retragerea plângerii prealabile.....	318
§1. Plângerea prealabilă. Noțiune și caracterizare.....	318
§2. Lipsa plângerii prealabile.....	321
§2.1. Noțiune și caracterizare.....	321
§2.2. Efecte.....	322
§3. Retragerea plângerii prealabile.....	323
§3.1. Noțiune și caracterizare.....	323
§3.2. Efecte.....	325
Subsecțiunea a IV-a. Împăcarea.....	326
§1. Noțiune și caracterizare.....	326
§2. Efecte.....	328
Subsecțiunea a V-a. Acordul de mediere.....	329
§1. Noțiune și caracterizare.....	329
§2. Efecte.....	332
Capitolul VII. Pedepsele aplicabile persoanei fizice.....	333
Secțiunea I. Noțiunea, scopul și funcțiile pedepsei.....	333
Subsecțiunea I. Considerații introductive privind sistemul sancționator în dreptul penal.....	333
Subsecțiunea a II-a. Pedepsa ca sancțiune de drept penal.....	335
§1. Noțiune, scop, funcții.....	335
§2. Noțiunea de pedeapsă și criterii de identificare în jurisprudența CEDO.....	335
Subsecțiunea a III-a. Categoriile pedepselor.....	337
Secțiunea a II-a. Pedepsele principale aplicabile persoanei fizice.....	338
Subsecțiunea I. Detențiunea pe viață.....	338
§1. Noțiune.....	338
§2. Aplicarea pedepsei detențiunii pe viață în cazul pluralității de infracțiuni.....	339
§3. Regim de executare.....	339

§4. Cazuri de neaplicare (comutare) sau înlocuire a pedepsei detențiunii pe viață	339
§5. Efectele cauzelor de reducere a pedepsei și alte consecințe juridice	341
§6. Aplicarea sancțiunilor sau măsurilor prevăzute de lege alături de pedeapsa detențiunii pe viață	341
Subsecțiunea a II-a. Închisoarea	341
§1. Noțiune, limite generale, caracteristici	341
§2. Regimuri de executare ale pedepsei închisorii	342
§3. Durata executării pedepsei. Computarea pedepselor și a măsurilor preventive	344
Subsecțiunea a III-a. Amenda	344
§1. Noțiune, quantum, criteriile de aplicare	344
§2. Amenda care însoțește pedeapsa închisorii	347
§3. Înlocuirea pedepsei amenzii cu pedeapsa închisorii	349
§4. Executarea pedepsei amenzii prin prestarea unei munci neremunerate în folosul comunității	350
§5. Executarea pedepsei amenzii. Punerea în executare a închisorii sau muncii în folosul comunității în cazul neplății amenzii. Computarea reținerii sau arestării preventive	351
§6. Situații tranzitorii	351
Secțiunea a III-a. Pedepsele complementare și pedeapsa accesorie	352
Subsecțiunea I. Pedepsele complementare	352
§1. Pedeapsa complementară a interzicerii exercitării unor drepturi	353
§1.1. Conținutul pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi	353
§1.3. Executarea pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi	364
§1.4. Comunicarea dispunerii pedepsei complementare	366
§1.5. Permisuni în executarea pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi	368
§1.6. Situații tranzitorii	368
§2. Degradarea militară	369
§2.1. Noțiune	369
§2.2. Aplicare obligatorie sau facultativă	369
§2.3. Punere în executare	370
§2.4. Situații tranzitorii	370
§3. Publicarea hotărârii definitive de condamnare	370
§3.1. Noțiune și aplicare	370
§3.2. Punere în executare	371
§3.3. Situații tranzitorii	372
Subsecțiunea a II-a. Pedeapsa accesorie	372
§1. Noțiune și aplicare	372
§2. Conținutul, modul de executare și durata pedepsei accesorii	374
§3. Situații tranzitorii	376

Capitolul VIII. Măsurile de siguranță	377
Secțiunea I. Considerații introductive privind măsurile de siguranță	377
§1. Noțiunea și necesitatea măsurilor de siguranță	377
§2. Natura juridică a măsurilor de siguranță	378
§3. Scopul și condițiile măsurilor de siguranță	380
§4. Categoriile măsurilor de siguranță	382
Secțiunea a II-a. Regimul măsurilor de siguranță	384
Subsecțiunea I. Obligarea la tratament medical	384
§1. Noțiune și durată	384
§2. Aplicare și executare	385
§3. Obligațiile în legătură cu tratamentul medical	387
§4. Înlocuirea sau încetarea obligării la tratament medical	388
Subsecțiunea a II-a. Internarea medicală	388
§1. Noțiune și durată	388
§2. Aplicare și executare	391
§3. Obligațiile în legătură cu internarea medicală	393
§4. Menținerea, înlocuirea sau încetarea măsurii internării medicale	393
Subsecțiunea a III-a. Interzicerea ocupării unei funcții sau a exercitării unei profesii	394
§1. Noțiune și durată	394
§2. Aplicare și executare	395
§3. Diferența față de pedeapsa complementară a interzicerii ocupării unei funcții sau exercitării unei profesii	396
Subsecțiunea a IV-a. Confiscarea specială	397
§1. Noțiune și caracterizare	397
§2. Categoriile de bunuri supuse confiscării	400
§3. Procedura confiscării speciale	407
Subsecțiunea a V-a. Confiscarea extinsă	408
§1. Noțiune și caracterizare	408
§2. Condițiile confiscării extinse	411
§3. Procedura confiscării extinse	415
Capitolul IX. Pluralitatea de infracțiuni	416
Secțiunea I. Pluralitatea de infracțiuni și formele acesteia	416
§1. Noțiune	416
§2. Formele pluralității de infracțiuni	416
Secțiunea a II-a. Concursul de infracțiuni	417
§1. Noțiune	417
§2. Condiții	417
§3. Formele concursului de infracțiuni	421
§4. Sancționarea concursului de infracțiuni	422
§4.1. Considerații generale privind sancționarea concursului de infracțiuni	422
§4.2. Stabilirea pedepsei principale rezultante în cazul concursului de infracțiuni	424
§4.3. Contopirea pedepselor pentru infracțiuni concurente	427

§4.4. Pedepsele complementare, pedepsele accesorii și măsurile de siguranță în cazul concursului de infracțiuni	428
Secțiunea a III-a. Recidiva.....	430
§1. Noțiuni	430
§2. Formele recidivei	431
§3. Termenii recidivei.....	432
§3.1. Condițiile primului termen al recidivei.....	432
§3.2. Condițiile celui de-al doilea termen al recidivei	435
§4. Sancționarea recidivei.....	437
§4.1. Reguli generale de sancționare	437
§4.2. Diferențierea între recidiva postcondamnatorie și recidiva postexecutorie	438
§4.3. Sancționarea recidivei postcondamnatorii	440
§4.4. Sancționarea recidivei postexecutorii	442
§4.5. Descoperirea ulterioară a stării de recidivă.....	443
§4.6. Reguli de aplicare a pedepselor complementare, accesorii sau măsurilor de siguranță în caz de recidivă.....	444
Secțiunea a IV-a. Pluralitatea intermediară	445
§1. Definiție	445
§2. Condiții	446
§3. Sancționare	449
Capitolul X. Individualizarea stabilirii și aplicării pedepselor.....	450
Secțiunea I. Noțiunea și formele individualizării pedepselor	450
Secțiunea a II-a. Criteriile generale de individualizare a pedepsei.....	451
§1. Necesitatea reglementării criteriilor generale de individualizare a pedepsei	451
§2. Examinarea criteriilor generale de individualizare a pedepsei	452
§3. Evaluarea criteriilor generale în stabilirea pedepsei. Alte criterii de individualizare	459
Secțiunea a III-a. Cauzele de atenuare și agravare	459
Subsecțiunea I. Dispoziții generale.....	459
Subsecțiunea a II-a. Circumstanțele atenuante	462
§1. Circumstanțele atenuante legale	462
§1.1. Provocarea	463
§1.2. Depășirea limitelor legitimei apărări (excesul scuzabil).....	467
§1.3. Depășirea limitelor stării de necesitate (excesul scuzabil).....	469
§1.4. Acoperirea integrală a prejudiciului material cauzat prin infracțiune.....	470
§2. Circumstanțele atenuante judiciare	472
§2.1. Eforturile depuse de infractor pentru înlăturarea sau diminuarea consecințelor infracțiunii	473
§2.2. Împrejurările legate de fapta comisă, care diminuează gravitatea infracțiunii sau pericolozitatea făptuitorului	473
§3. Efectele circumstanțelor atenuante	474
§3.1. Reducerea limitelor de pedeapsă ca efect al aplicării circumstanțelor atenuante în cazul închisorii	474

§3.2. Reducerea limitelor de pedeapsă ca efect al aplicării circumstanțelor atenuante în cazul amenzii	475
§3.3. Stabilirea pedepsei ca efect al aplicării circumstanțelor atenuante în cazul detențiunii pe viață	476
§3.4. Efectele aplicării circumstanțelor atenuante în cazul pedepselor complementare sau accesorii, ori a măsurilor de siguranță	476
Subsecțiunea a III-a. Circumstanțele agravante.....	477
§1. Circumstanțele agravante legale	477
§1.1. Săvârșirea faptei de trei sau mai multe persoane împreună	478
§1.2. Săvârșirea infracțiunii prin cruzimi sau supunerea victimei la tratamente degradante	480
§1.3. Săvârșirea infracțiunii prin metode sau mijloace de natură să pună în pericol alte persoane ori bunuri	481
§1.4. Săvârșirea infracțiunii de către un infractor major, dacă aceasta a fost comisă împreună cu un minor.....	482
§1.5. Săvârșirea infracțiunii profitând de starea de vădită vulnerabilitate a persoanei vătămate, datorată vârstei, stării de sănătate, infirmității sau altor cauze	482
§1.6. Săvârșirea infracțiunii în stare de intoxicație voluntară cu alcool sau cu alte substanțe psihoactive, când a fost provocată în vederea comiterii infracțiunii	483
§1.7. Săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a profitat de situația prilejuită de o calamitate, de starea de asediu sau de starea de urgență.....	484
§1.8. Săvârșirea infracțiunii pentru motive legate de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, gen, orientare sexuală, opinie ori apartenență politică, avere, origine socială, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă sau infecție HIV/SIDA ori pentru alte împrejurări de același fel, considerate de făptuitor drept cauze ale inferiorității unei persoane în raport cu celelalte.....	486
§2. Circumstanțe agravante speciale.....	487
§3. Efectele circumstanțelor agravante	487
§3.1. Efectul aplicării circumstanțelor agravante în cazul închisorii.....	488
§3.2. Efectul aplicării circumstanțelor agravante în cazul amenzii	488
§3.3. Efectul circumstanțelor agravante speciale.....	488
Subsecțiunea a IV-a. Concursul între cauze de atenuare sau de agravare	489
§1. Concursul între cauzele de atenuare	489
§2. Concursul între cauzele de agravare	490
§3. Concursul între cauzele de atenuare și cauzele de agravare	490
Secțiunea a IV-a. Renunțarea la aplicarea pedepsei	491
§1. Noțiuni și caracterizare	491
§2. Condițiile renunțării la aplicarea pedepsei.....	492
§2.1. Condiții privind infracțiunea.....	492
§2.2. Condiții privind infractorul.....	496
§3. Cazuri speciale de aplicare	501
§4. Anularea renunțării la aplicarea pedepsei.....	501
§4.1. Condițiile anulării renunțării la aplicarea pedepsei	502
§4.2. Efectele anulării renunțării la aplicarea pedepsei	504

§5. Efectele renunțării la aplicarea pedepsei.....	505
Secțiunea a V-a. Amânarea aplicării pedepsei.....	507
§1. Noțiune și caracterizare	507
§2. Condițiile amânării aplicării pedepsei	508
§2.1. Condiții privind infracțiunea.....	509
§2.2. Condiții privind infractorul.....	511
§3. Cazuri speciale de aplicare	515
§4. Termenul de supraveghere. Măsurile de supraveghere și obligații.....	516
§4.1. Termenul de supraveghere.....	516
§4.2. Măsurile de supraveghere	517
§4.3. Obligațiile	518
§4.4. Supravegherea.....	522
§4.5. Modificarea sau încetarea obligațiilor	523
§5. Revocarea amânării aplicării pedepsei.....	524
§5.1. Revocarea obligatorie în caz de nerespectare a măsurilor de supraveghere ori de neexecutare a obligațiilor impuse, cu rea-credință.....	524
§5.2. Revocarea obligatorie în caz de neîndeplinire integrală a obligațiilor civile stabilite prin hotărâre, cu rea-credință.....	525
§5.3. Revocarea obligatorie în caz de săvârșire în termenul de supraveghere a unei noi infracțiuni, cu intenție sau intenție depășită, pentru care s-a pronunțat o hotărâre de condamnare	526
§5.4. Revocarea facultativă în caz de săvârșire în termenul de supraveghere a unei infracțiuni din culpă.....	529
§5.5. Efectele revocării amânării aplicării pedepsei	530
§6. Anularea amânării aplicării pedepsei.....	530
§6.1. Condițiile anulării renunțării la aplicarea pedepsei.....	531
§6.2. Efectele anulării amânării aplicării pedepsei	532
§7. Efectele amânării aplicării pedepsei	534
Capitolul XI. Individualizarea executării pedepselor.....	536
Secțiunea I. Dispoziții generale	536
Secțiunea a II-a. Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere.....	536
§1. Noțiune și caracterizare	536
§2. Condițiile suspendării executării pedepsei sub supraveghere.....	537
§2.1. Condiții privind infracțiunea.....	538
§2.2. Condiții privind infractorul.....	539
§3. Cazuri speciale de aplicare	543
§4. Termenul de supraveghere. Măsurile de supraveghere și obligații.....	543
§4.1. Termenul de supraveghere.....	543
§4.2. Măsurile de supraveghere	544
§4.3. Obligațiile	545
§4.4. Supravegherea.....	549
§4.5. Modificarea sau încetarea obligațiilor	549
§5. Revocarea suspendării executării pedepsei sub supraveghere.....	550
§5.1. Revocarea obligatorie în caz de nerespectare a măsurilor de supraveghere ori de neexecutare a obligațiilor impuse, cu rea-credință.....	551

§5.2. Revocarea obligatorie în caz de neîndeplinire integrală a obligațiilor civile stabilite prin hotărâre, cu rea-credință	551
§5.3. Revocarea obligatorie în caz de neexecutare a pedepsei amenzii în termenul de supraveghere, care a fost înlocuită cu pedeapsa închisorii	553
§5.4. Revocarea obligatorie în caz de săvârșire în termenul de supraveghere a unei noi infracțiuni, cu intenție sau intenție depășită, pentru care s-a pronunțat o hotărâre de condamnare la pedeapsa închisorii.....	554
§5.5. Revocarea facultativă în caz de săvârșire în termenul de supraveghere a unei infracțiuni din culpă	558
§5.6. Efectele revocării suspendării executării pedepsei sub supraveghere	558
§6. Anularea suspendării executării pedepsei sub supraveghere	559
§6.1. Condițiile anulării suspendării executării pedepsei sub supraveghere.....	560
§6.2. Efectele anulării suspendării executării pedepsei sub supraveghere	561
§7. Efectele suspendării executării pedepsei sub supraveghere	562
Secțiunea a III-a. Liberarea condiționată.....	562
§1. Noțiuni și caracterizare	562
§2. Condițiile liberării condiționate	564
§2.1. Condiții liberării condiționate în cazul detențiunii pe viață.....	565
§2.2. Condițiile liberării condiționate în cazul pedepsei închisorii	569
§3. Procedura de acordare a liberării condiționate	574
§4. Termenul de supraveghere. Măsurile de supraveghere și obligații	575
§4.1. Termenul de supraveghere.....	575
§4.2. Măsurile de supraveghere	577
§4.3. Obligațiile	578
§4.4. Supravegherea.....	579
§4.5. Modificarea sau încetarea obligațiilor	579
§5. Revocarea liberării condiționate	581
§5.1. Revocarea obligatorie în caz de nerespectare a măsurilor de supraveghere ori de neexecutare a obligațiilor impuse, cu rea-credință.....	581
§5.2. Revocarea obligatorie în caz de săvârșire în termenul de supraveghere a unei noi infracțiuni, pentru care s-a pronunțat o hotărâre de condamnare la pedeapsa închisorii	581
§5.3. Efectele revocării liberării condiționate.....	583
§6. Anularea liberării condiționate	586
§6.1. Condițiile anulării liberării condiționate.....	586
§6.2. Efectele anulării liberării condiționate.....	587
§7. Efectele liberării condiționate.....	589
Capitolul XII. Cauzele care înlătură executarea pedepselor și consecințele condamnării	590
Secțiunea I. Cauzele care înlătură sau modifică executarea pedepselor.....	590
Subsecțiunea I. Grațierea.....	591
§1. Noțiuni și caracterizare	591
§2. Clasificare.....	592
§3. Obiectul grațierii.....	597
§4. Grațierea individuală	598

§5. Grațierea colectivă	599
§5. Efectele grațierii.....	600
Subsecțiunea a II-a. Prescripția executării pedepsei	602
§1. Noțiune și caracterizare	602
§2. Termenele prescripției executării pedepsei.....	603
§3. Întreruperea și suspendarea cursului prescripției executării pedepsei	605
§3.1. Întreruperea cursului prescripției executării pedepsei	606
§3.2. Suspendarea cursului prescripției executării pedepsei.....	607
§4. Efectele prescripției executării pedepsei.....	608
Secțiunea a II-a. Cauzele care înlătură consecințele condamnării.....	609
Subsecțiunea I. Noțiunea și efectele reabilitării.....	609
§1. Noțiune și caracterizare	609
§2. Efectele reabilitării.....	612
Subsecțiunea a II-a. Reabilitarea de drept	614
§1. Noțiune și condiții.....	614
§2. Termenul de reabilitare.....	616
§3. Constatarea reabilitării de drept.....	618
§4. Anularea reabilitării de drept?	618
Subsecțiunea a II-a. Reabilitarea judecătorească	618
§1. Noțiune și condiții.....	618
§2. Termenul de reabilitare.....	621
§3. Acordarea reabilitării judecătorești.....	622
§4. Anularea reabilitării	623
Capitolul XIII. Minoritatea	624
Secțiunea I. Aspecte introductive	624
Secțiunea a II-a. Regimul răspunderii penale a minorului.....	625
§1. Limitele răspunderii penale	625
§2. Consecințele răspunderii penale	626
§3. Măsurile educative.....	627
§4. Referatul de evaluare	628
Secțiunea a III-a. Regimul măsurilor educative neprivative de libertate	629
§1. Considerații introductive.....	629
§2. Stagiul de formare civică	630
§3. Supravegherea.....	631
§4. Consemnarea la sfârșit de săptămână	631
§4.1. Noțiune și reglementare	632
§4.2. Situații tranzitorii	632
§5. Asistarea zilnică.....	633
§6. Obligații ce pot fi impuse minorului.....	633
§7. Modificarea sau încetarea obligațiilor	635
§8. Prelungirea sau înlocuirea măsurilor educative neprivative de libertate	635
Secțiunea a IV-a. Regimul măsurilor educative privative de libertate	637
§1. Considerații introductive.....	637
§2. Internarea într-un centru educativ	637
§2.1. Noțiune și reglementare	638

§2.2. Situații tranzitorii	639
§3. Internarea într-un centru de detenție	640
§3.1. Noțiune și reglementare	641
§3.2. Situații tranzitorii	643
§4. Schimbarea regimului de executare	643
§5. Calculul duratei măsurilor educative	644
Secțiunea a V-a. Dispoziții comune	645
§1. Efectele cauzelor de atenuare și agravare	645
§2. Pluralitatea de infracțiuni	646
§2.1. Noțiune și reglementare	647
§2.2. Situații tranzitorii	648
§3. Descoperirea unei infracțiuni săvârșite în timpul minorității	649
§4. Prescripția răspunderii penale a minorilor	650
§5. Prescripția executării măsurilor educative	650
§6. Efectele măsurilor educative	651
§6.1. Noțiune și reglementare	651
§6.2. Situații tranzitorii	652
§7. Minorul devenit major	652
Capitolul XIV. Răspunderea penală a persoanei juridice	653
Secțiunea I. Condițiile răspunderii penale a persoanei juridice	653
Subsecțiunea I. Premisele răspunderii penale a persoanei juridice	653
§1. Perspectivă istorică asupra răspunderii penale a persoanei juridice	653
§2. Necesitatea sancționării penale a persoanei juridice	656
Subsecțiunea a II-a. Condițiile răspunderii penale a persoanei juridice	658
§1. Entitățile responsabile	659
§1.1. Răspunderea penală a persoanelor juridice de drept public	660
§1.2. Răspunderea penală a persoanelor juridice de drept privat	662
§2. Condițiile obiective ale răspunderii penale a persoanei juridice	663
§3. Condițiile subiective ale răspunderii penale a persoanei juridice	665
§4. Concursul între răspunderea penală a persoanei juridice și răspunderea penală a persoanei fizice	667
Secțiunea a II-a. Sancțiunile și măsurile aplicabile persoanei juridice	668
Subsecțiunea I. Sistemul pedepselor aplicabil persoanei juridice	668
Subsecțiunea a II-a. Pedepsele principale aplicabile persoanei juridice	669
§1. Stabilirea amenzii pentru persoana juridică	670
§2. Punerea în executare a pedepsei amenzii	671
Subsecțiunea a III-a. Pedepsele complementare aplicabile persoanei juridice	672
§1. Aplicarea și executarea pedepselor complementare în cazul persoanei juridice	672
§2. Dizolvarea persoanei juridice	673
§2.1. Noțiune și condiții de aplicare	673
§2.2. Neaplicarea dizolvării persoanei juridice	676
§2.3. Punerea în executare a pedepsei complementare a dizolvării persoanei juridice	677
§3. Suspendarea activității persoanei juridice	677

§3.1. Noțiune și condiții de aplicare	677
§3.2. Neaplicarea suspendării activității persoanei juridice.....	679
§3.3. Punerea în executare a pedepsei complementare a suspendării activității persoanei juridice.....	680
§4. Închiderea unor puncte de lucru ale persoanei juridice	681
§4.1. Noțiune și condiții de aplicare	681
§4.2. Punerea în executare a pedepsei complementare a închiderii unor puncte de lucru ale persoanei juridice.....	682
§5. Interzicerea de a participa la procedurile de achiziții publice.....	682
§5.1. Noțiune și condiții de aplicare	682
§5.2. Punerea în executare a pedepsei complementare a interzicerii persoanei juridice de a participa la procedurile de achiziții publice	684
§6. Plasarea sub supraveghere judiciară	684
§6.1. Noțiune și condiții de aplicare	684
§6.2. Neaplicarea pedepsei complementare a plasării sub supraveghere judiciară a persoanei juridice	685
§6.3. Punerea în executare a pedepsei complementare a plasării sub supraveghere judiciară	686
§7. Afișarea sau publicarea hotărârii de condamnare	687
§7.1. Noțiune și condiții de aplicare	687
§7.2. Punerea în executare a pedepsei complementare a afișării sau publicării hotărârii de condamnare	688
Subsecțiunea a III-a. Măsurile de siguranță aplicabile persoanei juridice.....	689
Secțiunea a III-a. Dispoziții ale părții generale a Codului penal aplicabile persoanei juridice.....	690
Subsecțiunea I Individualizarea pedepselor aplicabile persoanei juridice.....	690
§1. Individualizarea sancțiunilor aplicabile persoanei juridice.....	690
§2. Stările de atenuare și agravare a pedepsei.....	691
Subsecțiunea a II-a. Alte instituții din partea generală a Codului penal aplicabile persoanei juridice	693
§1. Participația penală.....	693
§2. Cauzele care exclud infrațiunea	693
§3. Cauzele care înlătură răspunderea penală.....	694
§4. Cauzele care înlătură executarea pedepselor și consecințele condamnării	694
§4.1. Grațierea	694
§4.2. Prescripția executării pedepsei.....	695
§4.3. Reabilitarea persoanei juridice.....	696
§5. Efectele comasării și divizării persoanei juridice	696
Capitolul XV. Aplicarea legii penale în timp și spațiu	698
Secțiunea I. Aplicarea legii penale în timp	698
Subsecțiunea I. Activitatea legii penale.....	699
§1. Noțiune și condiții.....	699
§2. Intrarea și ieșirea din vigoare a legii penale.....	700
§3. Săvârșirea faptei prevăzute de legea penală în timpul cât legea este în vigoare	702

§4. Soluționarea raportului juridic penal de conflict în timpul cât legea este în vigoare	703
§5. Concursul de legi penale.....	703
Subsecțiunea a II-a. Neretroactivitatea legii penale.....	705
Subsecțiunea a III-a. Retroactivitatea legii penale.....	706
§1. Legea penală de dezincriminare	706
§2. Legea penală mai favorabilă.....	709
Subsecțiunea a IV-a. Ultraactivitatea legii penale	709
§1. Legea penală temporară.....	710
§2. Legea penală mai favorabilă.....	710
Subsecțiunea a V-a. Legea penală mai favorabilă.....	711
§1. Aplicarea legii penale mai favorabile până la judecarea definitivă a cauzei	711
§1.1. Noțiune și condiții.....	711
§1.2. Modalitatea de stabilire a legii penale mai favorabile	712
§1.3. Criterii de stabilire a legii penale mai favorabile.....	715
§1.4. Situații tranzitorii	720
§1.5. Practică judiciară obligatorie	721
§2. Aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei.....	741
§2.1. Noțiune și condiții.....	741
§2.2. Reguli de aplicare	742
§2.3. Situații tranzitorii.....	746
§2.4. Practică judiciară obligatorie	749
Secțiunea a II-a. Aplicarea legii penale în spațiu.....	774
Subsecțiunea I. Teritorialitatea legii penale.....	775
§1. Noțiunea de teritoriu	775
§2. Noțiunea de infracțiune săvârșită pe teritoriul României	776
Subsecțiunea a II-a. Personalitatea legii penale.....	778
§1. Noțiune	778
§2. Condiții de aplicare.....	779
§2.1. Calitatea făptuitorului	779
§2.2. Locul săvârșirii faptei	779
§2.3. Gravitatea faptei săvârșite și condiția dublei incriminări	779
§2.4. Condiții de procedură pentru urmărirea faptei.....	781
Subsecțiunea a III-a. Realitatea legii penale.....	781
§1. Noțiune	781
§2. Condiții de aplicare.....	782
§2.1. Calitatea infractorului și calitatea persoanei vătămate.....	782
§2.2. Locul săvârșirii faptei	783
§2.3. Condiții de procedură pentru urmărirea faptei.....	783
Subsecțiunea a IV-a. Universalitatea legii penale	784
§1. Noțiune	784
§2. Condiții de aplicare.....	785
§2.1. Calitatea infractorului și calitatea persoanei vătămate.....	785
§2.2. Locul săvârșirii faptei	785

---

§2.3. Prezența infractorului de bunăvoie în România.....	786
§2.4. Condiții privind infracțiunea săvârșită sau refuzul extradării ori predării.....	786
Subsecțiunea a V-a. Excepții de la aplicarea legii penale în spațiu	788
§1. Legea penală și tratatele internaționale.....	788
§2. Imunitatea de jurisdicție.....	789
Bibliografie generală selectivă	793